

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički institut - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica
Tel: 081 206 713 Fax: 081 206 712 Mail: extension-pg@cg.yu

KUKURUZ IZBOR HIBRIDA—POLA RODA

Kvalitetna i ekonomična proizvodnja kukuruza je najvećim dijelom "posljedica" dobrog planiranja, a ne oslanjanja na čistu sreću. Zato, ratari razmišljajte na vrijeme o tome na koji način i kada će te obaviti pripremu zemljišta za sjetvu i koji hibrid će te posijati.

Izboru hibrida treba posvetiti veliku pažnju, jer izbor hibrida na prinos utiče 40%, primijenjena agrotehnika 30-40% a vremenski uslovi 10-20%. Odabrani hibrid treba da bude onaj kome u suštini najbplje odgovaraju uslovi vaše parcele, tj. tip zemljišta, plodnost, mogućnost navodnjavanja itd.

Šta treba znati?

Jako kasni hibridi prinosom prevazilaze ranije hibride a u posljednje vrijeme rani i srednje kasni su im se približili ostvarenim prinosom. Kasni hibridi često ne mogu kvalitetno da sazru što otežava čuvanje zrna i povećava opasnost od bolesti klipa, a jesenja obrada poslije njihove berbe kasni ili se često ne izvede, što za posledicu ima slabo pripremljeno zemljište za ozima žita, njihovo slabije nicanje, ukorjenjavanje a sanim tim i prezimljavanje. Ipak, prinos se povećava kako se povećava i grupa zrenja. Uopštena preporuka bi bila ne sijte samo jedan hibrid.

Nek na vašim parcelama budu zastupljene bar tri grupe zrenja i to:

- rani (FAO 300) 20%
- srednji (FAO 400-500) 40-50%
- kasni (FAO 600-700) 20%

Takođe treba znati da najraniji hibridi sazrijevaju za 60-70 dana a najkasniji za 180 dana. Kod nas je taj raspon sužen od 80-150 dana kod najkasnijih, koji su ujedno i najprinosniji. Zahvaljujući tome najraniji hibridi kod nas se mogu sijati sve do početka jula, a i kasnije ako postoje uslovi za navodnjavanje. Znači, **prvo sijte kasne a zatim rane hibride.**

Izabrani hibrid treba da se odlikuje:

- visokom rodnošću i stabljikom koja se ne lomi
- kvalitetnim zrnom koje u jesen brzo otpušta vodu iz zrna
- dobrom prilagodljivošću na loše uslove
- hibrid koji će sazreti na vrijeme i ostaviti vremena za osnovnu obradu u jesen

Kada i kako sijati?

- ni prerano ali ni prekasno-od 10 aprila(temperatura zemljišta preko 10°)
- na dubini od 3-5 cm. Zrno mora leći na postelju kako bi imalo dodir sa vlagom potrebnu za klijanje
- sijte preporučenu gustinu u sklopu
- povremeno kontrolišite sijačicu tj. gustinu i razmak sjetve.
- prilagodite brzinu rada sijačice zadatom sklopu

Brzinu rada sijačice lako će te utvrditi na sledeći način. Obilježite 50 metara, predjite ih traktorom i mjerite pored.

Izmjereno vrijeme	Brzina kretanja
60 sekundi	3,0 km/ha
50 sekundi	3,6 km/ha
40 sekundi	4,5 km/ha
30 sekundi	6,0 km/ha
25 sekundi	7,5 km/ha
20 sekundi	9,0 km/ha

Kako utvrditi sklop?

Na parceli u fazi 5-6 razvijenih listova izbrojte normalno razvijene biljke, na 14,3 metara u redu i pomnožite sa 1000 i tako će te dobiti broj biljaka po hektaru. Na primjer, ako smo na zadatoj dužini reda izbrojali 60 biljaka to znači da po hektaru imamo 60.000 biljaka. Na kraju, ratari poštuju preporuke gustine sklopa od strane proizvođača jer će te tako imati maksimalni prinos na vašoj šarceli. Pa nek je sa srećom.

Jauković Ivan, dipl. ing. polj.
Stručni saradnik u oblasti ratarstva